

עמ"ת 77104-05-25 - דוד אזולאי נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 77104-05-25

לפני: כבוד השופט חאלד כבוב

העורר: דוד אזולאי
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע
(השופט נ' אבו טהה) במ"ת 54088-11-24 מיום
14.05.2025

תאריך הישיבה: י"ג סיון התשפ"ה (9 יוני 2025)
בשם העורר:
בשם המשיבה: עו"ד איתי שהם

החלטה

זהו ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט נ' אבו טהה) במ"ת 54088-11-24 מיום 14.05.2025. בגדרה, קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה נגד העורר (הוא נאשם 3 בתפ"ח 54133-11-24), והורה על מעצרו עד תום ההליכים.

רקע והשתלשלות העניינים

1. ביום 07.01.2025 הוגש נגד העורר כתב אישום (מאוחד ומתוקן) המייחס לו עבירות של המתה בנסיבות של אחריות מופחתת לפי סעיף 301ב(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), בצירוף סעיף 29(ב) לחוק, בצירוף סעיף 34א(א)(1) סיפא לחוק; וחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) ו-(2) לחוק, בצירוף סעיף 29(ב) לחוק. למען שלמות התמונה יצוין, כי כתב האישום הוגש גם נגד שלושה נאשמים נוספים בהליך העיקרי, נאשמים 1, 2, ו-4 (להלן כולם יחד: הנאשמים); יצוין כי נאשם 1 הואשם במסגרת כתב האישום ברצח בכוונה, לפי סעיף 300(א) לחוק.

2. בתמצית, כעולה מהמתואר בכתב האישום, ביום 26.08.2024, עת שהעורר נהג בג'יפ בו נסעו גם שלושת הנאשמים האחרים, המתין בנתיב הימני לנסיעה ישר בצומת, בעודו חוסם את הכניסה לנתיב הפונה ימינה. לאחר שנהג רכב אשר התקרב למקום (להלן: הרכב), בו שהה המנוח ומתלונן נוסף, צפר מספר פעמים, העורר פינה את הנתיב תוך נסיעה לאחור נגד כיוון התנועה. בהמשך, עקף את הרכב מימין תוך שעלה על המדרכה, ועצר את הג'יפ במקביל לרכב. לטענת המשיבה, בהתאם לאמור בכתב האישום ובהתבסס על עדויות המתלוננים, בשלב זה נאשם 4 שישב בג'יפ, סימן לנוסעי הרכב עם ידו לעצור בצד. בהמשך, עקף העורר את הרכב מצדו הימני תוך נסיעה על המדרכה, ועצר במרחק מסוים מהצומת, ולאחריו עצר הרכב. לטענת המשיבה, "במהלך המתואר לעיל, גמלה בלבה של החבורה ההחלטה לפגוע בנוסעי ה[רכב] במטרה לגרום להם חבלה חמורה".

3. עוד מתאר כתב האישום כי לאחר עצירת הרכבים, התפתחה קטטה בין החבורות, במהלכה תקפו הנאשמים האחרים את המנוח ואת יוסף, נהג הרכב, תוך שימוש באלות ובסכין; ולאחר מכן נמלטו מהמקום תוך שהמנוח מכה בחלון הג'יפ באמצעות אחת האלות. המנוח התמוטט ומת בזירת האירוע בעקבות דקירתו בסכין על-ידי נאשם 1; ויוסף אושפז ליומיים בשל פציעותיו. ביחס לחלקו של העורר בהתרחסות, מכתב האישום עולה כי הוא לא השתתף באופן פיזי בתקיפת המנוח ויוסף; וכי יצא אחרון מהג'יפ, צעד מספר צעדים כשבידו חפץ מסוים, צפה במתרחש, ולאחר מכן החל לחזור לג'יפ תוך שאמר "יאאלה נו עוד מעט תבוא המשטרה" או בדומה לכך, נכנס למושב הנהג, ומילט את הנאשמים מהזירה.

4. במסגרת בקשת המעצר עד תום ההליכים, טענה המשיבה לקיומן של ראיות לכאורה נגד העורר, ובכללן: הודעות המתלוננים אשר היו בזירה ונסעו ברכב עם המנוח, שעליהן, בין היתר, מבוסס התיאור בכתב האישום; הודאת נאשמים 1 ו-2; הודאת העורר כי הוא זה שנהג בג'יפ במועד האירוע; ותוצרי סרטונים של מצלמות האבטחה מזירת האירוע.

5. בהחלטתו המפורטת, סקר בית המשפט המחוזי את הראיות הקיימות, וקבע כי המשיבה הניחה תשתית ראייתית לכאורית לחובת העורר ונאשם 2. בהחלטה צוין, כי למעשה באי-כוח הנאשמים "לא חולקים על העובדות המתוארות בכתב האישום המתוקן, אלא המחלוקת היא ביחס לסוג הוראות החיקוק הנגזרות ממסכת המעשים המתוארת". בקשר לכך צוין, כי "רובן ככולן של השגות הסנגורים, מקומן להתלבן במסגרת ההליך העיקרי, וביתר שאת, כאשר ההלכה היא, כי בשלב זה בית המשפט בוחן רק את הפוטנציאל ה-הוכחתי של חומר החקירה, ואין הוא קובע ממצאים מזכים או מרשיעים". נוכח האמור, קבע בית המשפט כי "לצורך שלב המעצר, יש לראות את המעשים המתוארים בכתב האישום כאירוע מתמשך אחד, ואיני רואה "לפלח" במדויק את חלקו של כל אחד מהמשיבים במתקפה על המנוח והמתלוננים [...] וביתר שאת, משאין מחלוקת לתיאור העובדות המפורט בכתב האישום והמגובה בתוצרי מצלמות מכיוונים שונים"; ובהתאם קבע כי אין צורך בראיות הקושרות את העורר עצמו לביצוע של כלל יסודות העבירה.

6. בנוסף נקבע, נוכח התנהלות העורר כנהג הג'יפ במועד האירוע, כי "מחומר הראיות מצטיירת תמונה, כי דווקא ה[עורר] הוא לכאורה 'מחולל האירוע'". עוד נקבע, כי אין לקבל את פרשנות העורר, לפיה "יוסף בחר לעצור אחרי הג'יפ" ולא אולץ לעשות כן ואם היה ממשיך בדרכו, דבר לא

היה קורה", תוך שצוין כי התיאור אינו מתיישב עם התיאור מהמצלמות ועם גרסאות המתלוננים.

7. לאחר שנקבע כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו של העורר, צוין כי אין מחלוקת שמתקיימות עילות מעצר בעניינו. כך צוין, כי מתקיימת עילת מסוכנות, בין היתר נוכח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) סיפא לחוק המעצרים, שעניינה "עבירה שנעשתה [...]" תוך שימוש בנשק קר או חם"; וכן נוכח עברו הפלילי של העורר. כמו כן, נקבע כי מתקיימת עילת החשש להימלטות, הקבועה בסעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, וזאת בשים לב לחומרת העבירות; ונוכח העובדה כי הנאשמים נמלטו לאחר ביצוע המעשים, ולא אותרו זמן רב, על אף הליכי איתור ממושכים. בהתאם לכך, הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. מכאן הערר שלפניי.

הערר דנן

8. מטבע הדברים, בערר הועלו, בעיקר, טענות הנסובות נגד קביעותיו העובדתיות-הלכאוריות של בית משפט קמא. בתוך כך, נטען כי הג'יפ לא חסם את הרכב ולא אילץ את יוסף לעצור בצד הדרך, וזאת בניגוד לקביעת בית המשפט; כי היה זה אחד מיושבי הרכב אשר סימן לנאשמים לעצור, ולא להפך; וכי לא הוכח שהעורר החזיק חפץ בידו עת יצא מהג'יפ. במישור המשפטי נטען, כי גם בשלב המעצר יש לבחון את הראיות ביחס לכל נאשם בנפרד, וכי הראיות שהובאו לא מוכיחות שהעורר היה שותף לקטטה, אף לא במידה הנדרשת לצורך שלב המעצר. זאת שכן, לטענתו, לא הוכח כי בינו לבין שאר הנאשמים נקשר קשר, אף ספונטאני, לתקוף את יושבי הרכב; ולא הוצגו ראיות המוכיחות שהעורר לקח חלק משמעותי בתכנון או שהייתה לו שליטה על מעשי הנאשמים האחרים באופן המאפשר להרשיעו. כן נטען לקשיים משפטיים בהאשמת העורר בעבירת ההמתה.

9. בדיון שהתקיים לפניי ביום 09.06.2025, חזרו באי-כוח העורר, בעיקרו של דבר, על הטענות שבכתב. הודגש, כי העורר לא ידע על קיומם של האלות והסכין בהם השתמשו הנאשמים האחרים לצורך התקיפה; וכי גם אם החזיק חפץ בעת יציאתו מהג'יפ, דבר שלא הוכח, אין לכך משמעות מקום בו הוא לא השתתף באופן פיזי בקטטה. עוד נטען כי מעורבותו בקטטה מתמצה, לפי כתב האישום, אך במשפט 'הסתמי' לפיו בשלב מסוים באירוע גמלה ההחלטה בליבם של נוסעי הג'יפ לפגוע בנוסעי הרכב. עוד צוין במהלך הדיון, כי על אף שבהודעת הערר עתר העורר לשחררו בתנאים, הוא מסכים כעת לחלופת מעצר בפקוח אלקטרוני.

10. בא-כוח המשיבה טען כי התנהלות העורר, המתבטאת בכך שהלה סטה ממסלול הנסיעה המקורי - קרי לנסוע ישר בצומת; ובמקום זאת פנה ימינה, תוך נסיעה בניגוד לכיוון התנועה, עלייה על המדרכה, היצמדות לרכב ועצירה בצד הדרך - מלמדים על כך שבמהלך אירועים אלו גמלה בליבם של הנאשמים ההחלטה להיכנס לעימות ולבצע עבירת אלימות, כפי שצוין בכתב האישום. ביחס להאשמות נגד העורר כמבצע בצוותא, הדגיש בא-כוח המשיבה כי העורר היה הנהג שהביא את שאר הנאשמים למקום, והוא זה שעצר את הג'יפ בצד הדרך. בניגוד לטענתו בחקירתו, הוא לא נשאר בג'יפ אלא יצא ממנו ועמד מטרים בודדים ממקום התקרית האלימה;

והוא היה גם זה שמילט את הנאשמים מהמקום, תוך נסיעה פראית, כפי שעולה מדיווחים שהתקבלו במשטרה. עוד צוין, כי מצפייה בסרטון המתעד את האירוע, ניתן לראות שבתחילת האירוע, נאשם 2 פתח את הדלת מאחורי מושב הנהג וסגר אותה, ובזמן זה ככל הנראה התפתחו חילופי דברים בין יושבי הרכבים, אירוע המעיד גם הוא על כך שיושבי הג'יפ הם שיזמו את העימות.

דין והכרעה

11. לאחר שעיינתי בחומר הראיות ושמעתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי בדין קבע בית משפט קמא כי ישנן ראיות לכאורה בעניינו של העורר, וזאת ברמה הנדרשת לצורך המעצר - ומשכך, לצד טעמים נוספים, דין הערר להידחות.

12. כידוע, סעיף 21(ב) לחוק המעצרים קובע, כי בית המשפט יורה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים נגדו, בהתקיים שלושה תנאים מצטברים: קיומה של עילת מעצר; קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה; והיעדר חלופת מעצר שיש בה כדי להשיג את מטרת המעצר. החלטת בית משפט קמא, עליה משיג העורר, התמקדה רובה ככולה בתנאי השני, הנוגע לקיומן של ראיות לכאורה להרשעת נאשם; זאת במובן של הפוטנציאל ההוכחתי של התשתית הראייתית הלכאורית לבסס סיכוי סביר להרשעה (בש"פ 877/23 גזאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (20.02.2023)). ביחס לתנאי זה נקבע כי גם ראיות נסיבתיות עשויות לבסס תשתית ראייתית לכאורית לצורך מעצר עד תום ההליכים (בש"פ 3361/17 מדינת ישראל נ' ליזרוביץ', פסקה 26 (22.06.2017)).

13. אמנם, מהראיות שהוצגו בפני בית המשפט עולה כי העורר לא לקח חלק פיזי בתקיפה של יושבי הרכב, ויציאתו מהג'יפ הייתה אך לרגעים בודדים. עם זאת, נוכח העובדה, שאינה שנויה במחלוקת, לפיה העורר היה נהג הג'יפ במהלך האירוע, ונוכח ההתנהלות המתוארת בכתב האישום עובר לתקיפה, העולה מעדויות המתלוננים ומתבטאת גם בתיעוד הוויזואלי - מקובלת עליי הקביעה כי קיימות ראיות לכאורה, אף אם מדובר בראיות נסיבתיות, המאפשרות לראותו כמבצע בצוותא של עבירת החבלה בכוונה מחמירה. ודוק: העורר נהג בג'יפ מתחילת האירוע, במועד שבו התחוללה הדינמיקה בין הרכבים המתוארת בכתב האישום, דינמיקה אשר הובילה לתקרית האלימה. במהלך התקרית, העורר יצא מהג'יפ ונעמד מטרים בודדים ממקום התקרית; וכן הוא זה שנהג בג'יפ בסיום האירוע, כאשר מילט את הנאשמים מהמקום. עובדות אלו מספיקות לצורך הקביעה הלכאורית כי קיימות ראיות לעניין מעצרו של העורר ביחס לעבירת החבלה, בעוצמה המספיקה לצורך מעצרו עד תום ההליכים - זאת אף מבלי להידרש לעובדות המצויות במחלוקת על ידי העורר, כפי שפורטו לעיל.

14. בהקשר זה אבקש להדגיש, כי רבות מטענות העורר, הן בכתובים והן שהוצגו בפניי בדיון, מופנות נגד האפשרות להאשימו בעבירת ההמתה כעבירה נוספת לעבירה שבוצעה בצוותא, בהתאם לסעיף 34א(א)(1) לחוק העונשין. לא מצאתי כי לצורך החלטתי זו נדרש לדון בטענות אלו, ודינן להתברר בהליך העיקרי, כפי שציין גם בית משפט קמא.

זאת שכן, בהתאם לפסיקה, לצורך מעצר עד תום ההליכים, ניתן להסתפק בקיומן של ראיות לכאורה אך ביחס לחלק מהעבירות והאישומים המנויים בכתב האישום, ככל שאלו מצויות בעוצמה מספיקה למעצר (ראו: בש"פ 635/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.02.2013); בש"פ 4146/17 שלאעטה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (29.05.2017); בש"פ 4483/05 מדינת ישראל נ' שיף, פסקה 10 (19.05.2005)). בהתאם לכך, לצורך ענייננו, די לי במסקנה כי קיימות ראיות לכאורה ביחס להשתתפותו של העורר בצוותא בעבירת החבלה בכוונה מחמירה, בעוצמה המספיקה כדי להביא למעצרו עד תום ההליכים. זאת מבלי שיהיה בכך כדי להביע כל עמדה ביחס לאפשרות הרשעתו של העורר בעבירת ההמתה, שתתברר בהליך העיקרי.

15. ביחס לעילת המעצר, נוכח מהלך האירועים כפי שמתואר בעובדות כתב האישום, ובהתחשב בעברו הפלילי המכביד של העורר, ואף ללא התחשבות בסיומו הקטלני של המקרה, המתבטא באישום בעבירת ההמתה - בנקל ניתן לראות בעורר כמי שמתקיימת בעניינו עילת מסוכנות. זאת, בין אם מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים; ובין אם מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק זה. התנהגותו של העורר כנהג הג'יפ כפי שמתוארת בכתב האישום, מעידה, כשלעצמה, על התנהגות חמורה של בריונות בכביש, המקימה, על פי הפסיקה, עילת מעצר מובהקת של סכנה לביטחון הציבור (בש"פ 4206/21 הלסי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (21.06.2021)). כמו כן, צדק בית משפט קמא כאשר קבע שיש לראות בעורר כמי שחלה לגביו עילת החשש להימלטות מהדין, מקום בו העורר יחד עם הנאשמים האחרים נמלטו ממקום האירוע בנהיגה פראית, ולא אותרו במשך מספר חודשים, על אף ניסיונות איתור רבים. לעובדה זו קיימת חשיבות לא מבוטלת בבוא בית המשפט לבחון האם ניתן לתת בנאשם אמון כי הלה יקיים תנאים של חלופת המעצר.

16. ובעניין אחרון זה. כאמור, במהלך הדיון ציין בפניי בא-כוח העורר כי על אף שבערר התבקש לשחררו בתנאים, בנסיבות העניין יסכים הוא גם למעצר בפיקוח אלקטרוני. אפשרות זו לא נבחנה בבית משפט קמא, אשר התמקד בהחלטתו בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. גם הודעת הערר לא התייחסה לכך. מבלי לקבוע מסמרות, נוכח האמור, ככל שהעורר מעוניין בכך, הוא רשאי להעמיד בפני בית משפט קמא בקשה מתאימה לשקילת חלופת מעצר, וזו תידון בכפוף לכל דין. מצידי איני נוקט כל עמדה בנדון.

17. בטרם סיום אעיר, כי עסקינן באירוע קשה ומצער של אלימות בכביש, בה מצא המנוח את מותו. תופעת האלימות בכבישים, על נזקיה הקשים, היא רעה חולה המתפשטת במחוזותינו, אשר קיים צורך חברתי דחוף למגר, ולמצות את הדין עם המעורבים בה (ראו, למשל: ע"פ 9896/09 משאהרה נ' מדינת ישראל, עמוד 4 (03.05.2010); רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (02.08.2018); רע"פ 3802/23 הדר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.05.2023)).

18. הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, כ"ב סיוון תשפ"ה (18 יוני 2025).

עמוד 5

חאלד כבוב
שופט